

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

23/11/22

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΓΣΕΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Τις θέσεις της σχετικά με το υπό ψήφιση ασφαλιστικό νομοσχέδιο κατέθεσε η ΓΣΕΕ με υπόμνημά της στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής.

Εκτός από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής η Συνομοσπονδία απέστειλε ανάλογη επιστολή και στον Υφυπουργό Κοινωνικής Ασφάλισης Π. Τσακλόγλου και στην Υφυπουργό για τη Δημογραφική Πολιτική και την Οικογένεια Μ.Συρεγγέλα.

Ακολουθεί το σχετικό υπόμνημα

Προς

Τον Πρόεδρο και τα Μέλη

της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής

Θέμα: Αποτύπωση κοινωνικοασφαλιστικών παρατηρήσεων και αιτημάτων από τη ΓΣΕΕ στο ΣχΝ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και άλλες διατάξεις».

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε

Αξιότιμα Μέλη της Επιτροπής

Σας ευχαριστούμε για την πρόσκληση που απευθύνετε στη ΓΣΕΕ προκειμένου να εκθέσει κατά την από 21-11-2022 συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων τις απόψεις της για το προωθούμενο από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Σχέδιο Νόμου με τίτλο «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και άλλες διατάξεις», στις εργασίες της οποίας δυστυχώς δεν κατέστη εφικτή η συμμετοχή εκπροσώπου μας. Παρακαλούμε να λάβετε υπόψη τις παρακάτω παρατηρήσεις μας, οι οποίες έχουν ήδη αποσταλεί και στους αρμόδιους Υφυπουργούς του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κ. Π. Τσακλόγλου και κα Μ. Συρεγγέλα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι στο προωθούμενο Σχέδιο Νόμου περιέχονται κυρίως ρυθμίσεις κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας, επί της αρχής θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι παραμένει ως σοβαρό έλλειμμα η μη διεξαγωγή τακτικού θεσμικού κοινωνικού διαλόγου και στα ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας, όπως προκύπτει άλλωστε από τη μη τακτική προς τούτο λειτουργία κρίσιμων συλλογικών οργάνων, όπως η Διαρκή Επιτροπή Κρίσης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών και το Τμήμα Ισότητας Φύλων του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, για τα θέματα ισότητας και ίσης μεταχείρισης στην εργασία και την ασφάλιση. Ο θεσμικός κοινωνικός διάλογος θα μπορούσε να αποτελέσει ένα πολύτιμο πεδίο γνώσης από την πλευρά της Πολιτείας των αναγκών τροποποίησης της οικείας νομοθεσίας στο πλαίσιο σεβασμού με όρους ισότητας, υγείας και ασφάλειας των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων και προσδοκιών των ασφαλισμένων, αλλά και βελτίωσης της καθημερινής πρακτικής στις σχέσεις ασφαλισμένων με τις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες.

Όπως είναι γνωστό η ΓΣΕΕ είναι σε θέση να καταθέτει έγκαιρα τα κοινωνικοασφαλιστικά αιτήματα που τίθενται υπόψη της από την ενημέρωση που παρέχει δωρεάν σε όλη την επικράτεια, μέσω της λειτουργίας Δομών της, δηλαδή του Κέντρου Πληροφόρησης Εργαζομένων και Ανέργων της Συνομοσπονδίας και του Δικτύου Υπηρεσιών Πληροφόρησης, Συμβουλευτικής Εργαζομένων και Ανέργων του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό και ενδεικτικά, θέτουμε υπόψη σας αιτήματα που απηχούνται σε επαναλαμβανόμενα ερωτήματα – διαμαρτυρίες εργαζομένων-ασφαλισμένων, προκειμένου να ενταχθούν ως ρυθμίσεις στο προωθούμενο σχέδιο νόμου.

1. Επέκταση ειδικής παροχής μητρότητας και επέκταση της άδειας μητρότητας στην υιοθεσία.

Η ΓΣΕΕ θεωρεί ότι κινούνται σε θετική κατεύθυνση οι διατάξεις των άρθρων 44 και 45 του Σχεδίου Νόμου για την επέκταση της ειδικής παροχής μητρότητας στους εννέα (9) μήνες, τη δυνατότητα μεταβίβασης τμήματος

αυτής διάρκειας έως επτά (7) μηνών στον πατέρα και την κανονιστική διευκρίνιση της ένταξης του παιδιού στην οικογένεια στην περίπτωση υιοθεσίας τόσο για τη χορήγηση της ειδικής παροχής μητρότητας όσο και για την άδεια μητρότητας (άδεια φροντίδας τέκνου).

Επειδή ωστόσο οι διατάξεις που αφορούν στις άδειες των εργαζόμενων (υποψήφιων) γονέων αποσκοπούν στην προστασία της μητρότητας και της γονεϊκότητας με όρους ισότητας των εργαζομένων, γυναικών και ανδρών και οφείλουν να υπηρετούν την προστασία των παιδιών και της παιδικής ηλικίας, ζητούμε να εξετασθεί στο πλαίσιο των συγκεκριμένων διατάξεων η συμπερίληψη των ακολούθων:

1. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τελευταίες τροποποιήσεις στα άρθρα 44 και 45 του ΣχΝ επήλθαν με το Ν. 4808/2021 (άρθρα 34 και 36), η έναρξη ισχύος του οποίου (19/6/2021) αποτέλεσε τη χρονική αφετηρία άσκησης των σχετικών δικαιωμάτων, είναι απαραίτητη η προσθήκη διάταξης για την αναδρομική εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων από την 19η/6/2021. Η διάταξη αυτή είναι κρίσιμη και για τον απαιτούμενο συντονισμό των υπηρεσιών της Δ.ΥΠ.Α. και του ΕΦΚΑ για την απρόσκοπτη εφαρμογή της διάταξης για τις εργαζόμενες που έχουν κάνει χρήση του δικαιώματος αυτού μετά την 19η/6/2021, ιδιαίτερα δε για όσες έχουν σε εξέλιξη το τρέχον διάστημα την άσκηση του δικαιώματος αυτού, που επιβάλλει να προστατευθούν τουλάχιστον με την προσθήκη μεταβατικής διάταξης στην εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων.

Με την ευκαιρία προώθησης των ρυθμίσεων αυτών και δεδομένης της ανάγκης συνολικής επισκόπησης των προβλημάτων που αφορούν στα δικαιώματα των εργαζόμενων γονέων υπό το φως της παιδικής προστασίας, η ΓΣΕΕ επανέρχεται στο υπ.αριθμ. πρωτ. 221/25-5-2021 έγγραφο της με τις παρατηρήσεις στις διατάξεις του Μέρους ΙΙΙ του ΣχΝ του μετέπειτα ν. 4808/2021, στις οποίες και περιέχονται διατάξεις που τροποποιούν τα άρθρα 36 και 37 του προωθούμενου ΣχΝ.

2. Οι έννοιες που οριοθετούνται στα άρθρα 44 και 45 του ΣχΝ για την εφαρμογή των σχετικών δικαιωμάτων από την τεκμαιρόμενη μητέρα και τους θετούς γονείς, μητέρα και πατέρα, εισάγουν οριζόντιες ρυθμίσεις για όλο το φάσμα των γονικών αδειών. Ως εκ τούτου και για να προληφθούν ερμηνευτικά προβλήματα και εμπόδια χρήσης των δικαιωμάτων αυτών, οι προωθούμενες έννοιες – ορισμοί πρέπει είτε να αποτελέσουν αυτοτελές άρθρο ως προσθήκη στο Κεφάλαιο Γ΄ του Μέρους ΙΙΙ του ν. 4808/2021 (κοινές διατάξεις), καθώς αφορούν τους ορισμούς που περιέχονται στο άρθρο 26 του ν. 4808/2021, είτε έστω να αποτελέσουν αυτοτελή διάταξη στο άρθρο 33 του ν. 4808/2021 (πεδίο εφαρμογής) του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους ΙΙΙ, όπου και περιέχονται οι τροποποιούμενες με τα άρθρα αυτά

διατάξεις. Τονίζεται ότι, πέραν του ότι η ήδη ισχύουσα νομοθεσία συνηγορεί υπέρ της χρήσης των όρων «από τη στιγμή που το παιδί

τοποθετηθεί στην οικογένεια με οποιονδήποτε τρόπο» αντί της «ένταξης του παιδιού στην οικογένεια», αποτελεί σημαντικό κενό των προωθούμενων ρυθμίσεων η μη αναφορά της αναδοχής, σε συμφωνία με τις διατάξεις του ν. 4538/2018 για τα μέτρα προώθησης των θεσμών της αναδοχής και υιοθεσία.

3. Το θετικό πρόσημο της αύξησης σε διάρκεια και της δυνατότητας μεταβίβασης μέρους της άδειας έως επτά (7) μήνες που αντιστοιχεί στην ειδική παροχή μητρότητας θα ενισχυόταν στην πράξη εφόσον συνοδευόταν με τις απαιτούμενες ρυθμίσεις για:

- την αναλογική αύξηση του διαστήματος προστασίας των εργαζόμενων νέων μητέρων από την απόλυση από τους 18 στους 24 μήνες, με τροποποίηση του άρθρου 48 του ν. 4808/2021 παράλληλα με την ισότιμη αναγνώριση της προστασίας αυτής για τους εργαζόμενους νέους πατέρες. Η νομοθετική αυτή αποκατάσταση της αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων αυτών, τα οποία αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο, επιβάλλει την ισότιμη προστασία των εργαζόμενων γονέων ως προς τη θέση και τους όρους εργασίας τους, εφόσον σκοπός της ρύθμισης είναι η ενθάρρυνση της ισότιμης συμμετοχής τους στο δικαίωμα, αλλά και την υποχρέωση για γονική φροντίδα και μέριμνα. Από τις σοβαρές καταγγελίες που έχουμε υπόψη μας, εφόσον η προστασία από την απόλυση και των πατέρων δεν προωθηθεί ισότιμα και παράλληλα, είναι βέβαιο ότι θα συνεχίσει να παραμένει σε χαμηλά επίπεδα η χρήση των δικαιωμάτων γονικών αδειών από τους εργαζόμενους πατέρες λόγω και της αυξημένης επισφάλειας για την προστασία της εργασία τους, η οποία με τη σειρά της διατηρεί τα στερεότυπα ως προς τη φροντίδα των παιδιών.

- το διπλασιασμό της χρονικής άδειας της άδειας αυτής και αναλογικά του διαστήματος που μπορεί να μεταβιβασθεί στον πατέρα σε περίπτωση γονέων παιδιών με αναπηρία, λόγω των αυξημένων αναγκών προσαρμογής και φροντίδας, όπως ζητείται άλλωστε και από την ΕΣΑμεΑ.

- την απόδοση της διάστασης της πατρικής φροντίδας στον τίτλο της άδειας αυτής (ειδική παροχή μητρότητας και πατρότητας) ή έστω της κοινής φροντίδας, μέσω της γονεϊκότητας (ειδική παροχή γονεϊκότητας).

4. Δεδομένου ότι το μείζον περιεχόμενο του προωθούμενου ΣχΝ αφορά σε κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις, η ΓΣΕΕ υπενθυμίζει εκ νέου ότι πρέπει να επανεξεταστούν και περαιτέρω προβλήματα της νομοθεσίας που συνδέονται με τις οφειλόμενες εργασιακές και κοινωνικοασφαλιστικές πρόνοιες για τις εργαζόμενες (υποψήφιες) μητέρες. Ενδεικτικά αναφέρεται

ότι πρόσβαση στο επίδομα μητρότητα (κυοφορίας και λοχείας) του ΕΦΚΑ (πρ. ΙΚΑ) έχουν μόνο οι εργαζόμενες μητέρες που έχουν συμπληρώσει 200 ημέρες εργασίας στην ασφάλιση τα δύο (2) προηγούμενα χρόνια από την πιθανή ή την πραγματική ημέρα τοκετού. Ακολούθως, μόνο οι μητέρες που πληρούν την προϋπόθεση αυτή έχουν περαιτέρω πρόσβαση στην ειδική βμηνη (πλέον 9μηνη) άδεια με την καταβολή της παροχής μητρότητας από τη Δ.ΥΠ.Α, με αποτέλεσμα να εξαιρούνται από τις κρίσιμες αυτές ρυθμίσεις και παροχές σημαντικές κατηγορίες εργαζομένων (πχ νεοπροσλαμβανόμενες, εργαζόμενες σε εποχικά επαγγέλματα).

5. Επίσης σημειώνουμε εκ νέου σε ό,τι αφορά στην ειδική παροχή μητρότητας, ότι κατά την εφαρμογή του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 έχουν προκύψει πλήθος ερμηνευτικών προβλημάτων, με αποτέλεσμα την εξαίρεση σημαντικών κατηγοριών εργαζομένων από το πεδίο εφαρμογής του, όπως οι εργαζόμενες μητέρες με ιδιωτικού δικαίου σύμβαση ορισμένου χρόνου στο δημόσιο Τομέα, η κάλυψη των οποίων μπορεί ρητά να προστεθεί σε αυτοτελή παράγραφο του άρθρου 44 του ΣχΝ. Αδικαιολόγητη επίσης είναι η απομόνωση και από την κοινωνική προστασία της άδειας αυτής των εργαζομένων που, ενώ απασχολούνται σε συνθήκες εξάρτησης, ασφαλίζονται/αμείβονται με εργόσημο, πέραν της επισφάλειας που ήδη διέπει τους όρους εργασίας τους.

2. Εξομοίωση νέων και παλαιών ασφαλισμένων (πρώτη ασφάλιση προ και μετά το 1/1/1993) ως προ τις προϋποθέσεις λήψης μειωμένης σύνταξης στην κατηγορία της 15 ετίας. (4500 ΗΑ)

Στις σημερινές συνθήκες εργασίας και ανεργία η προϋπόθεση που προβλέπεται για τους ασφαλισμένους στο ΕΦΚΑ πρώην ΙΚΑ πριν την 1/1/1993 (παλαιοί ασφαλισμένοι) για την λήψη της μειωμένης σύνταξης, να έχουν πραγματοποιήσει 100 ΗΑ κατ' έτος πριν την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης εμφανίζεται ως μεγάλο ζήτημα και αποκλείει πολλούς ασφαλισμένους από την άσκηση του δικαιώματος αυτού. Η προϋπόθεση αυτή της ύπαρξης ασφαλιστικού δεσμού για τους ασφαλισμένους μετά την 1/1/1993 (νέοι ασφαλισμένοι) ισχύει ως 750 ΗΑ της τελευταία πενταετία πριν την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης, η οποία κρίνεται πιο δίκαιη και πιο εύκολα εφαρμόσιμη.

Ως εκ τούτου προτείνεται η εξομοίωση των προϋποθέσεων για την λήψη μειωμένης σύνταξης για τους παλαιούς και νέους ασφαλισμένους στο ΕΦΚΑ πρώην ΙΚΑ και η υιοθέτηση της προϋπόθεσης των 750 ΗΑ την τελευταία πενταετία πριν την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης για την λήψη μειωμένης σύνταξης για όλους τους ασφαλισμένους, ανεξαρτήτως χρονικής έναρξης ασφάλισης

Προτεινόμενη ρύθμιση

Το άρθρο 28 ΑΝ 1846/1951 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για τους ασφαλισμένους της παρ. 1β του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 που πληρούν την ειδική προϋπόθεση της πραγματοποίησης των 750 ημερών κατ' έτος την αμέσως προηγούμενη της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης πενταετία, η μείωση της σύνταξης κατά το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου χωρεί για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση του διαμορφούμενου κατ' έτος ηλικίας πλήρους έτους συνταξιοδότησης, σύμφωνα με το παραπάνω.»

3. Αποκατάσταση άνισης μεταχείρισης ως προς το δικαίωμα αναγνώρισης κενών διαστημάτων ασφάλισης και ανεργίας ως πλασματικών χρόνων για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ανεξαρτήτως τελικού φορέα απονομής σύνταξης

Με τη ψήφιση των άρθρων 39,40 Ν.3996/11 αντικαταστάθηκε από 1/1/2011 η παρ.18 του άρθρου 10 Ν.3863/2010 που αναφέρεται στους χρόνους που αναγνωρίζονται για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή/και προσαύξηση του ποσού σύνταξης. Ειδικότερα σε ότι αφορά την αναγνώριση κενών διαστημάτων ασφάλισης τονίζεται ότι «ασφαλισμένος στο Δημόσιο ο οποίος πριν τον διορισμό του είχε ασφαλιστεί σε φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και μεταξύ του διορισμού του στο δημόσιο και της προηγούμενης ασφάλισής του υπήρχε κενό διάστημα, δεν μπορεί να αναγνωρίσει τον χρόνο αυτό στο φορέα κοινωνικής ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας εφόσον δεν θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του Ν.3863/10». Αντίθετα στην περίπτωση που κάποιος είναι ασφαλισμένος στο δημόσιο και στη συνέχεια ασφαλίζεται σε φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης να θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1/1/2011 και εφεξής με βάση το άρθρο 10 Ν.3863/10 τότε έχει τη δυνατότητα αναγνώρισης τυχόν κενών ασφάλισης. Ομοίως αναγνωρίζεται και ο χρόνος ανεργίας. Δηλαδή ο ιδιωτικός υπάλληλος που ασφαλιζεται σε όλο τον εργασιακό του βίο σε φορέα του Υπουργείου Εργασίας μπορεί να αναγνωρίζει ως πλασματικό χρόνο τον χρόνο στρατού, σπουδών, παιδιών, κενών

ασφάλισης, ανεργίας ,επιδοτούμενης η μη κλπ , ενώ όταν κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου διορίζεται στο δημόσιο δεν επιτρέπεται να αναγνωρίσει – εξαγοράσει ούτε χρόνο κενού ασφάλισης ούτε χρόνου ανεργίας.

Το ΓΛΚ αποδέχεται τους χρόνους αυτούς εφόσον αναγνωρισθούν από τον προηγούμενο φορέα που υπάγονταν οι εργαζόμενοι γίνονται δεκτοί. Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας απαντούν ότι

εφόσον ο εργαζόμενος έχει ενταχθεί στο Δημόσιο, δεν αναγνωρίζεται ισότιμα ο χρόνος που έχει διανύσει στον ιδιωτικό τομέα – ασφάλισης πρ. ΙΚΑ, ούτε συνακόλουθα τα κενά ασφάλισης που αντίστοιχα που θα μπορούσε να αναγνωρίσει εάν κατά την αίτηση συνταξιοδότησής του, εργαζόταν στον ιδιωτικό τομέα και σε κάθε περίπτωση σε πρ. φορείς ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας.

Επειδή η διάταξη της παρ.18 του άρθρου 10 Ν.3863/2010, εισάγει και προκαλεί στην πράξη άνιση μεταχείριση εργαζομένων ως προς την έκταση του ασφαλιστικού τους δικαιώματος λόγω των περιορισμών στο δικαίωμα αναγνώρισης χρόνου ασφάλισης εξαιτίας του τελευταίου τομέα ασφάλισής τους και απόδοσης της σύνταξης, ζητείται η προώθηση διάταξης με το παρακάτω περιεχόμενο.

Προτεινόμενη ρύθμιση

«Το δικαίωμα αναγνώρισης χρόνων ασφάλισης, ως πλασματικών χρόνων για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ΕΦΚΑ για τους ασφαλισμένους του ιδιωτικού τομέα παρέχεται και σε όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα ανεξαρτήτως τελικού φορέα απονομής σύνταξης, σε περίπτωση που εργαζόμενοι προ του διορισμού τους στο Δημόσιο, είχαν ασφαλιστεί σε άλλους φορείς κύριας ασφάλισης πρ. φορέων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η αναγνώριση κενών ασφάλισης, ή χρόνου ανεργίας, επιδοτούμενης ή μη, σύμφωνα με τα παραπάνω, γίνεται από τον φορέα ασφάλισης που υπαγόταν ο εργαζόμενος πριν το διορισμό του στο Δημόσιο».

4. Αποκατάσταση άνισης μεταχείρισης για τους εργαζόμενους στους συνεταιρισμούς - ασφαλισμένους στο πρ. ΤΣΕΑΠΓΣΟ

Κατά τη συνένωση του πρώην ΤΣΕΑΠΓΣΟ με το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, προβλέφθηκε με τη διάταξη του άρθρου 61 παρ. 16 του Ν. 4277/2014 (όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 57 παρ. 6 του Ν.4305/2014) ότι “ασφαλισμένοι οι οποίοι μέχρι 31-7-2007 είχαν ασφαλιστικό δεσμό με το ΤΣΕΑΠΓΣΟ για απασχολήσεις τους από 1-8-2007 και μετά σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις θα ασφαλιζονται και θα συνταξιοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΤΣΕΑΠΓΣΟ”. Ήδη, με την Εγκύκλιο 61/2008 του ΙΚΑ ορίζονται, μεταξύ άλλων, οι κατηγορίες ασφαλισμένων που υπήχθησαν στα ΒΑΕ, εφόσον ήταν ασφαλισμένοι στο ΤΣΕΑΠΓΣΟ (οι μετά την 1η-1-1993 ασφαλισμένοι) ή θα προσλαμβάνονταν (παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι) σε συνεταιριστικές οργανώσεις μετά την ένταξη του ΤΣΕΑΠΓΣΟ στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και απασχολούνταν σε εργασίες ή ειδικότητες που εντάσσονται στον ΚΒΑΕ, με την πρόβλεψη επίσης, όπου απαιτείτο της ανάλογης αύξησης εισφορών

κλάδου κύριας και επικουρικής σύνταξης, προκειμένου να ισοσταθμιστούν με τις αντίστοιχες εισφορές των ΒΑΕ.

Οι μόνοι εργαζόμενοι, που δεν εντάχθηκαν στον ΚΒΑΕ ήταν οι ασφαλισμένοι με έναρξη ασφαλιστικού βίου πριν την 1-1-1993 (παλαιοί ασφαλισμένοι) που κατά την ένταξη του ΤΣΕΑΠΓΣΟ στο ΙΚΑ ΕΤΑΜ απασχολούνταν σε συνεταιριστικές οργανώσεις και είχαν ήδη ασφαλιστικό δεσμό με το ΤΣΕΑΠΓΣΟ. Για την κατηγορία αυτών των

εργαζομένων ακόμα κι αν απασχολούνταν σε εργασίες και ειδικότητες που υπάγονταν στον ΚΒΑΕ δεν προβλέφθηκε υπαγωγή, μετά την ένωση, στον ΚΒΑΕ.

Η διαφοροποίηση αυτή, τη δεδομένη χρονική στιγμή της θεσμοθετήσεώς της, δεν προκαλούσε ανισότητα, δεδομένου ότι οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του ΤΣΕΑΠΓΣΟ ήταν ευνοϊκές, με αποτέλεσμα πρακτικά, ακόμα και δια της εφαρμογής διαφορετικών καθεστώτων να επιτυγχάνεται ισότιμη αντιμετώπιση της συγκεκριμένης κατηγορίας εργαζομένων. Ωστόσο οι νομοθετικές παρεμβάσεις από το 2010 και εντεύθεν είχαν ως συνέπεια την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης για τους ασφαλισμένους όλων των ασφαλιστικών ταμείων. Ειδικώς δε μνημονεύεται ότι με το Ν. 4336/2015 μετά το 2022 τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης όλων των ταμείων είναι ενιαία, ενώ από τις διατάξεις αυτές εξαιρέθηκαν οι ασφαλισμένοι στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα, οι οποίοι μπορούν να συνταξιοδοτηθούν κατά 5 έτη νωρίτερα. Η εν λόγω εξαίρεση και η διατήρηση των μικρότερων ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων στα βαρέα υπαγορεύθηκε προφανώς από το γεγονός ότι η απασχόληση σε ορισμένες εργασίες επιφέρει πρόωρα την φθορά του οργανισμού του εργαζομένου και συνακόλουθα έχει ως συνέπεια την αδυναμία συνέχισης της απασχόλησής του. Όπως προκύπτει, είναι οξύμωρο άτομα που κάνουν την ίδια ακριβώς εργασία να συνταξιοδοτούνται με ουσιαδώς διαφορετικές συνθήκες και παντελώς ανόμοιες προϋποθέσεις.

Με δεδομένο λοιπόν ότι εν προκειμένω οι παλαιοί εργαζόμενοι σε συνεταιρισμούς, οι οποίοι είχαν ασφαλιστικό δεσμό με το ΤΣΕΑΠΓΣΟ την 31-7-2007 δεν ασφαλίζονται με βαρέα ένσημα, αφού οι διατάξεις του ΤΣΕΑΠΓΣΟ δεν προβλέπουν ασφάλιση σε ΒΑΕ, ενώ αντίθετα οι νέοι ασφαλισμένοι των συνεταιριστικών οργανώσεων, καθώς και οι παλαιοί ασφαλισμένοι, οι οποίοι δεν είχαν ασφαλιστικό δεσμό με το ταμείο κατά την ημερομηνία ένταξης του στο ΙΚΑ υπάγονται στην ασφάλιση του τ. ΙΚΑ και ασφαλίζονται με βαρέα ένσημα, εφόσον απασχολούνται σε εργασία που καλύπτεται από τον ΚΒΑΕ, πλέον δημιουργείται μια κατάφωρη ανισότητα, η οποία σε καμία περίπτωση δεν συνάδει με το οικοδόμημα του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, όπως αυτό δομήθηκε με το Ν.

4387/2016 και επιχείρησε να διαμορφώσει συνθήκες ισότητας και ενιαίους κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους του ΕΦΚΑ.

Δεδομένου δε ότι η εν λόγω ανισότητα προέκυψε ουσιαστικά εξαιτίας των αλληπάλληλων νομοθετικών ρυθμίσεων των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών διατάξεων, χωρίς να συντρέχει πραγματική βούληση του νομοθέτη για τέτοια διαφοροποίηση, απαιτείται νομοθετική παρέμβαση προς αποκατάσταση της προκύπτουσας ανισότητας.

Προτεινόμενη ρύθμιση

Στον κλάδο σύνταξης ΙΚΑ - ΕΤΑΜ του κλάδου κύριας σύνταξης του ΤΣΕΑΠΓΣΟ υπάγονται αναδρομικά στον ΚΒΑΕ και οι ασφαλισμένοι με έναρξη ασφαλιστικού βίου πριν την 1-1-1993 (παλαιοί ασφαλισμένοι), οι οποίοι κατά την ένταξη του ΤΣΕΑΠΓΣΟ στο ΙΚΑ ΕΤΑΜ ήταν ασφαλισμένοι στο ΤΣΕΑΠΓΣΟ, εφόσον απασχολούνται σε εργασίες ή ειδικότητες που εντάσσονται στον ΚΒΑΕ, με την πρόβλεψη της ανάλογης αύξησης εισφορών κλάδου κύριας και επικουρικής σύνταξης, προκειμένου να ισοσταθμιστούν με τις αντίστοιχες εισφορές των ΒΑΕ.

5. Μείωση ορίων ηλικίας για τους εργαζόμενους στα ΒΑΕ

Η οικονομική κρίση της δεκαετίας που πέρασε και η πανδημία COVID, είχαν ως συνέπεια πολλοί εργαζόμενοι σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα να χάσουν την εργασίας τους. Στην κατηγορία αυτή εργαζομένων παραμένει βέβαια ως σοβαρό ζήτημα το αντίκτυπο, δυστυχώς συχνά ανεπανόρθωτο, των συνθηκών εργασίας τους στην υγεία τους. Οι εργαζόμενοι αυτοί, οι οποίοι έχουν συνήθως μεγάλη ηλικία,

αντιμετωπίζουν αδυναμία εξεύρεσης άλλης εργασίας, πολύ περισσότερο με ασφάλιση στα ΒΑΕ, γι' αυτό επιβάλλεται η αντιμετώπιση του προβλήματος με την επαναφορά των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης στα προ μνημονιακών παρεμβάσεων όρια ηλικίας, με ειδική περαιτέρω πρόνοια για τους εργαζόμενους γονείς στα ΒΑΕ παιδιών με αναπηρία.

Προτεινόμενη διάταξη

1. Παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι του πρ. ΙΚΑ- ΕΤΑΜ με 10.500 ημέρες ασφάλισης, εκ των οποίων 7.500 στα βαρέα και ανθυγιεινά, καθώς και παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι με 4.500 ημέρες ασφάλισης εκ των οποίων 3.600 στα βαρέα και ανθυγιεινά και εκ των οποίων 1000 τα τελευταία 17 χρόνια προ της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης, λαμβάνουν πλήρη σύνταξη στα 60 έτη και στα 55 έτη, εφόσον έχουν τέκνο σωματικά ή πνευματικά ανάκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

Για τη ΓΣΕΕ

Ο Πρόεδρος

Γιάννης Παναγόπουλος

Ο Γεν. Γραμματέας

Νικόλαος Κιουτσούκης

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ